

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**



SPECIFIKATION

**MÆRKEKRAV
FÅR OG LAM**

Krav til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"	3
DB Kontrol	4
Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"	5
KRAV TIL PRODUKTION AF FÅR OG LAM OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	6
<i>Primærproducent</i>	6
I. Specifikationen	6
II. Race	6
III. Udearealer	6
IV. Opstaldning	7
V. Rumfang, lys og ventilation	8
VI. Management	8
VII. Foder og vand	9
VIII. Sygdoms- og sundhedskontrol	10
IX. Drift	11
X. Transport	12
XI. Kontrolgebyr	12
<i>Slakteri</i>	
XII. Slagtning	13
	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
RAMME FOR EGENKONTROLPROGRAM I PRODUKTION AF FÅR OG LAM OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	14
II. Oprindelse	14
VII. Foder og vand	15
VIII. Sygdoms- og sundhedskontrol	15
X. Transport	15
BILAG 1. ALMINDELIGE BETINGELSER FOR BRUG AF FÆLLESMÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	16
Bilag 1.1	21
BILAG 2. LEVERINGSERKLÆRING TIL SLAGTERI – FÅR OG LAM	22
BILAG 3. TRANSPORTERKLÆRING	24

Krav til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Kravene til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er koncentreret omkring dyrenes velfærd i produktion, transport og ophold på slagteriet og kan skitseres i 5 punkter:

1. Dyrene skal altid have frihed til at kunne bevæge sig frit og have mulighed for at udvise normal adfærd
2. Dyrene må ikke lide overlast fysisk eller psykisk
3. Dyrene må ikke sulte, men skal have fri adgang til foder og rent drikkevand, således at de kan opretholde god sundhed og vigør
4. Dyrene må ikke udsættes for unødigt smitte eller lide anden overlast
5. Dyrene må ikke skræmmes eller unødigt stresses

Udvikling

Specifikation - og dermed de regler og krav, der er til primærproducenterne - er i løbende udvikling. Denne udvikling skal sikre, at specifikationen til enhver tid er i overensstemmelse med den højeste dyrevelfærd.

Når der vedtages nye regler, skal der sikres passende overgangstider for allerede godkendte producenter, så producenterne får mulighed for at udvikle produktionen i overensstemmelse med de nye krav, og at nye regler ikke indføres med det resultat, at der bliver en konkurrenceforvridning mellem producenter.

Dyrenes Beskyttelse har nedsat Regeludvalg, hvor primærproducenter og distributionsvirksomheder under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er repræsenteret. Regeludvalgene udarbejder forslag til ændringer i specifikationen. Dyrenes Beskyttelse vedtager ændringer i specifikationen.

DB Kontrol

Som følge af myndighedskrav har Dyrenes Beskyttelse oprettet en selvstændig kontrol-enhed, DB Kontrol. Til at følge DB Kontrols arbejde er nedsat en Kontrolkomité. Kontrolkomitéen skal sikre DB Kontrols uvildighed og interessenternes tilfredshed med DB Kontrol.

Kontrolkomitéen består af et repræsentativt antal medlemmer udpeget af Dyrenes Beskyttelse efter indstilling, heraf som minimum fra:

- Dyrenes Beskyttelse: 1 person
- DB Kontrol: 2 personer
- Producenter omfattet af DB kontrol: 2 personer
- Slagterier/distributører: 1 person
- Økologisk Landsforening: 1 person
- Forbrugerrådet: 1 person
- Detailhandel: 1 person

Kontrolbesøg

DB Kontrol foretager kontrolbesøg hos de primærproducenter, der har ønske om at blive certificerede eller er certificerede til brug af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Kontrolbesøget foretages af kontrollører tilknyttet DB Kontrol, og opgaven kan være udliciteret til en ekstern partner som f.eks. Baltic Control. Kontrollørerne foretager kontrolbesøg hos hver primærproducent mindst én gang pr. kalenderår. Kontrolbesøget kan foregå som et anmeldt eller uanmeldt besøg. Primærproducenten vil normalt blive adviseret med kort varsel af kontrolløren for at sikre, at den besætningsansvarlige er til stede.

Ved kontrolbesøget gennemgår kontrolløren produktionen og kontrollerer egenkontrolprogrammet.

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**



Forekomsten af logoet på ferske kødprodukter giver forbrugeren en garanti for, at kødet stammer fra dyr produceret under kravene i denne specifikation.

Fællesmærket skal anvendes på alle færdigvarer, der ønskes forhandlet under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Fællesmærket må kun anvendes på produkter, der har oprindelse fra dyr produceret under specifikationen.

Producenter og distributionsvirksomheder, der ikke er omfattet af en godkendt specifikation, må ikke anvende fællesmærket. Se desuden *bilag 1*.

Baggrund

Udgangspunktet er at producere sunde kvalitetsprodukter under kontrollerede former, hvor der i produktionsprocesserne er udvist ansvarlighed m.h.t. såvel dyrevelfærd som miljø.

Der stilles store krav til:

- Dyrenes velfærd
- Dyrenes sundhed og fodring
- Miljømæssige hensyn
- Produkternes sundhed, sikkerhed og kvalitet

Det er dokumenteret:

- At tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene får optimal plads
- At sundheden forbedres, når dyrene får frisk luft
- At dyrenes tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene er sunde og raske

Krav til produktion af får og lam omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Primærproducent

I. Specifikationen

Dyrenes Beskyttelse er ansvarlig for specifikationen. Producenten er ansvarlig for at overholde den til enhver tid gældende specifikation, samt for overholdelse af de til enhver tid gældende love, regulativer og myndighedskrav, som finder anvendelse på produktionen.

II. Race

Krav til race og avlsdyr

Specifikationen omfatter alle fåreracer. Ved indkøb af nye dyr til besætningen tilstræbes det, at dyrene kommer fra besætninger, der er godkendt under mærkeordningen "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Det tillades dog, at avlsdyr indkøbes fra besætninger, der ikke er godkendt under mærkeordningen.

Fårene skal være avlet efter lette læmninger, således at læmningen kan foregå naturligt.

Det anbefales, at alle får i en flok er af samme race eller krydsning. Hvis der holdes får af forskellig race i samme flok, skal det sikres, at der ikke foregår mobning ved fodring. Vædderen må dog gerne være af en anden race.

III. Udearealer

Krav til græsningsperiode

Som udgangspunkt skal alle dyr skal have fri adgang til græsarealer i mindst 7 måneder i sommerhalvåret (defineret som 1. april - 1. november). Det tillades dog, at man i forbindelse med læmning, sygdom og klipning holder får og lam på stald i sommerperioden - dog maks. 2 uger. Det skal fremgå af logbogen, hvilke dyr og hvor længe de har været på stald.

Krav til græsarealer

Græsarealerne skal være tilstrækkeligt store, og græsset være af en kvalitet og mængde, der tilgodeser dyrenes aktuelle behov, afhængig af huld og tidspunkt i produktionscyklus.

Arealerne skal til enhver tid være af en størrelse, der er miljømæssigt forsvarlig, og skal som et absolut minimum følge gældende miljølovgivning. Der skal tages rimelige forholdsregler for, at fårene ikke bliver negativt påvirket af ugunstige vejrforhold.

For alle dyr, der går ude i vinterperioden, er der behov for betydelige arealer, der ikke er vandlidende, for at sikre dyrene mulighed for at færdes på tørre arealer, der ikke er trådt op. Der skal forefindes områder i forbindelse med udearealerne, som ligger højt og tørt

og med passende læ og tørt leje. Hvis der er fare for oversvømmelse af udearealet, skal fårene fjernes fra lokaliteten i god tid før den forventede oversvømmelse.

Der skal i sommerperioden være steder med læ og skygge i udearealet.

Krav til ly i vinterperioden

For udegående får om vinteren skal fællesudtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd og Dyreværnsrådet følges. I henhold til denne bør der ikke gælde krav om læskur eller bygning for får, såfremt disse tilses dagligt, og dyrene i øvrigt er tilvænnet til at gå ude, har udviklet et kraftigt og tæt hårlag, er ved godt huld og tilføres supplerende foder, så det gode huld opretholdes.

Krav til indhegning

Der skal sikres en god og effektiv hegning af udendørsfolde, og den skal være udformet, så dyrene ikke kommer til skade. Hegnet skal kunne holde får og lam inde. Der kan opsættes elektrisk hegn med et antal tråde. Der må ikke anvendes trådnet med elektrisk stød til får, hvor der er risiko for, at får kommer til at sidde fast pga. horn, brede kindben og øremærker. Pigtråd er ikke tilladt.

IV. Opstaldning

Krav til indeareal

Samtlige dyr skal have mulighed for at bevæge sig frit. Dyrene skal gå i fællesbokse med strøelse/dybstrøelse. Hvilearealet skal være velstrøet, og dyrene skal kunne ligge tørt og trækfrit. Spaltegulv tillades ikke i dyrenes hvileareal.

Får må ikke holdes enkeltvis. Væddere er dog undtaget, og der skal være mulighed for enkeltvis opstaldning af væddere.

Hvilearealet skal som minimum overholde følgende arealkrav:

Tabel 1

	Pladskrav	
Væddere	2 m ²	
Får i flok	1,5 m ² for får uden lam	2 m ² for får med 2 lam (< 6 mdr.)
Lam (6 mdr. - 1 år)	1 m ²	

Der skal enten være permanente sygebokse i stalden eller kunne indrettes sygebokse i samme øjeblik, behovet opstår. Sygeboksen skal være placeret således, at dyr i sygeboksen kan se og høre andre får - men der må ikke være fysisk kontakt mellem syge og raske får.

Uanset stalddtype skal gulvet i stalden altid være jævnt og skridsikkert.

Hvis fårene læmmer i flokken, mens de er på stald, skal det sikres, at fårene har tilstrækkelig plads og er i stand til at tage vare på deres egne lam. Kan de ikke det, f.eks. ved trillinger, skal får og lam umiddelbart efter læmning flyttes til en læmningsboks, hvor de kan gå for sig selv. Læmningsboksen skal minimum være 1,5 x 1,5 m (2,25 m²) og være indrettet, således at fårene kan se og høre andre får. Får og lam skal være adskilt fra flokken i minimum det antal døgn, der svarer til det antal lam, de har.

Opbinding

Det er ikke tilladt at binde dyrene. Undtagelsesvis kan dyr opbindes meget kortvarigt, dvs. maks. 24 timer, i forbindelse med sygdom, behandling eller identifikation af et dyr. Kortvarig opbinding af udvalgte dyr tillades endvidere i forbindelse med udstillingsarbejde/dyrskuer for at vænne dem til håndtering. Boundslet skal da give dyrene størst mulig frihed til at kunne stå og ligge naturligt, og båsen skal være tør og velstrøet.

Det er endvidere tilladt kortvarigt at binde eller anvende boks og gitter i forbindelse med, at et får skal adoptere et fremmed lam.

Krav til inventar

Alt inventar, anlæg og lignende skal holdes tilstrækkeligt rent, og det skal altid være velholdt, uden skarpe kanter og i god stand.

V. Rumfang, lys og ventilation

Krav til rumfang

Der skal være tilstrækkelig med frisk luft i stalden, men der må ikke være træk i lejearealet.

Krav til lys

Der skal være naturligt dagslys i stalden. Lysarealet skal som minimum udgøre 5 % af gulvarealet. Som minimum skal der være 200 lux i dagsperioden uden kunstig belysning.

Krav til ventilation

Der skal være rigelig med frisk luft i stalden. Ved nybyggeri accepteres kun naturlig ventilation.

VI. Management

Dyrene skal passeres af et tilstrækkeligt antal personale, der har den fornødne erfaring i at passe får. Alle dyr skal tilses mindst én gang dagligt.

Dyrene skal håndteres roligt, og deres naturlige socialadfærd skal udnyttes ved håndteringen. Får og lam må ikke løftes ved horn, hoved, ben, hale eller pels, og må ikke håndteres udelukkende ved at holde i pelsen.

Hyrdehunde skal have en rolig adfærd og et godt samarbejde med hyrden og må ikke skade fårene. For at undgå at fårene stresses unødigt anbefales det, at fårene ikke deltager i opvisninger og konkurrencer med hyrdehunde

Dyrene skal være velplejede. Ulden skal være ren og fri for gødning, og dyrene skal behandles, hvis de angribes af ektoparasitter som lus og skab.

Klovpleje skal udføres efter behov, dog mindst én gang om året.

Krav til kastration og halekupering

Det er ikke tilladt at halekupere.

Det er ikke tilladt at kastrere vædderlam.

Klipning

Får skal klippes min. én gang årligt (maks. 13 måneders mellemrum), med mindre der er tale om en fårerace, der ikke producerer uld. Håndteringen og klipningen skal udføres så skånsomt som muligt og må ikke påføre fårene skader. Nyklippede får må ikke lukkes ud, medmindre der er mulighed for, at dyrene kan gå i læ og skygge.

VII. Foder og vand

Krav til fravænning

Alle lam skal have fri adgang til at patte ved moderfåret i hele dieperioden. Lammene må tidligst fravænnnes, når de kan klare sig på fast foder, dog tidligst når de er 3 måneder gamle. Det skal sikres, at lam hurtigst muligt får råmælk (inden for 4 timer efter fødslen). Det er ikke tilladt rutinemæssigt at sondefodre nyfødte lam med råmælk. Sondefodring må udelukkende benyttes til lam, der er svagfødte, syge eller har mistet deres mor.

Krav til foderkvalitet

Hvis det er nødvendigt at supplere græsset eller ved staldfodring, skal det sikres, at foderet er af god kvalitet og indeholder alle nødvendige næringsstoffer, mineraler og vitaminer. Det skal sikres, at fodringen sker under hygiejniske forhold.

Alle indkøbte foderblandinger skal være fuldt deklarerede med angivelse af de procentvise mængder af indholdet. Foder må ikke indeholde vækstfremmere, antibiotika eller andre lægemidler, farvestoffer eller lignende.

Der skal kunne fremvises indlægssedler fra de seneste foderleverancer.

Krav til fodermængde

Alle dyr skal have en huld karakter på mellem 2 og 4. Det skal sikres, at de svageste dyr i flokken har adgang til det nødvendige foder, f.eks. ved at dyrene opdeles i hold efter kondition og foderbehov.

Hvis der fodres med et tørt foder, skal der være mindst 1 drikkebrug pr. 20 dyr. Ved måltidsfodring skal der være én ædeplads pr. dyr, og ædepladsen skal mindst være 35-45 cm pr. dyr, afhængig af race og størrelse. Det anbefales, at der er skillerum med passende mellemrum.

Dyrene skal have fri adgang til grovfoder (strukturfoder) året rundt. Der skal altid være så meget struktur i foderet, at fåret kan have en tilstrækkelig drøvtygning. Strøelse regnes ikke som foder. Ved *ad libitum* fodring skal der være 12-15 cm ædeplads pr. får. I græsningsperioden vil dyrenes behov for strukturfoder normalt være dækket.

Krav til vand

Der skal til enhver tid være fri adgang til frisk rent drikkevand for alle dyr, og ingen dyr må tørste. Adgangen på stald til vand skal være i form af vandkopper, vandkar/trug eller lignende, som skal være udformet og placeret, så der er minimal risiko for forurening. Drikkenipler er ikke tilladt.

VIII. Sygdoms- og sundhedskontrol

Krav til medicin

Der skal tages hånd om syge får.

Dyr må kun medicineres i forbindelse med sygdom. Medicinering skal altid foregå under rådgivning af en dyrlæge.

Den praktiserende dyrlæge skal være orienteret om kravene i specifikationen. Der skal foretages dyrlægebesøg i besætningen mindst én gang om året.

Har man ingen sundhedsrådgivningsaftale, må kun dyrlægen foretage injektioner.

Har man en sundhedsrådgivningsaftale, må dyrlægen udlevere medicin til injektion i henhold til gældende lovgivning (jf. nedenfor).

Medicin må ikke gives forebyggende. Der må dog gerne behandles forebyggende for coccidiose eller leverikter i besætninger med dokumenterede problemer det forudgående år.

Der må ikke opbevares receptpligtig veterinærmedicin på ejendommen, bortset fra medicin udleveret af dyrlægen til efterbehandling i maksimalt 5 dage.

Der gælder flg. krav til indgivelse af lægemidler: Hvis producenten eller den person, der foretager eventuel efterbehandling af syge dyr, ikke er fuldtidsbeskæftiget inden for husdyrproduktion eller har mindst 6 mdrs. praktisk erfaring med husdyrhold (herunder indgivelse af lægemidler), skal vedkommende have deltaget i et af Fødevarestyrelsen godkendt medicin håndteringskursus.

Behandling med såvel receptpligtig som håndkøbsmedicin medfører en **tilbageholdelsesfrist på to gange** den frist, der er fastsat af Sundhedsstyrelsen for det pågældende præparat.

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler. Journalen skal til enhver tid opfylde kravene

for en sundhedsrådgivningsaftale. Af journalen skal fremgå følgende:

- Det behandlede dyrs CKR-nr.
- Diagnose
- Navn og mængde af anvendt præparat
- Hvordan lægemidlet er indgivet
- Dato for tildeling (indledning og afslutning)
- Lovbefalet tilbageholdelsesfrist
- Hvem der har udført behandlingen

IX. Drift

Krav til drift

En meget høj standard af driftsledelsen er vigtig. Den daglige, overordnede ledelse skal være erfaren og kompetent i hold af får og lam. Eventuelle medarbejdere skal være velinstruerede.

Alle dyr skal efterses hver dag for at holde grundigt øje med eventuelle skader, sygdomstegn eller stress. Dette gælder såvel for dyr på stald som for dyr på græs- eller andre udearealer. Dyrene skal være velplejede. Syge eller tilskadekomne dyr skal behandles omgående.

Indkøb af dyr

Hvis der indkøbes dyr til færdigfedning, er køberen ansvarlig for, at sælgeren har en godkendelse fra Dyrenes Beskyttelse til at levere under konceptet.

Krav til parallelproduktion

Alle får og lam på ejendommen skal passes i overensstemmelse med konceptet.

Krav til mærkning og CHR

Alle dyr skal registreres og kunne identificeres.

I henhold til gældende lovgivning skal dyr mærkes, ligesom relevante oplysninger vedr. af- og tilgang for samtlige dyr skal registreres i CHR.

Egenkontrol

Producenten er ansvarlig for, at specifikationen efterleves i primærproduktionen, samt at egenkontrollen udføres i overensstemmelse med specifikationen og det til enhver tid gældende egenkontrolprogram.

Klager

Producenten er forpligtet til at notere eventuelle klager over produktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

X. Transport

Der skal opbevares en gyldig transporterklæring på ejendommen, hvis der er brug for det.

Krav til håndtering

Alle dyr, som flyttes og transporteres, skal behandles, køres og transporteres med stor omtanke og opmærksomhed.

Elektrisk drivstok eller lignende instrumenter må ikke bruges - hverken ved flytning eller læsning af dyrene. Desuden skal dyrene transporteres løse.

Krav til transporttid og transportvej

Transporttiden må maksimalt være 8 timer (inklusive på- og aflæsning). Transporten til slagtning skal være direkte fra producent til slagteri.

Såfremt der ikke findes slagtefaciliteter for får og lam inden for 8 timers transporttid (f.eks. fra Bornholm), kan længere transporttid undtagelsesvis tillades. Hvis transporttiden overstiger 8 timer, skal dyrene tilbydes vand, foder og hvileperioder, jf. gældende lovgivning.

Transport via markeder eller lignende samt aflæsning/omlæsning undervejs kan ikke accepteres. Opsamling fra flere besætninger undervejs (samkørsel) er tilladt.

Krav til transportvognen

Transport til slagtning skal altid foregå i et godkendt køretøj.

Transportvognen skal være indrettet således, at dyrenes behov tilgodeses.

Transportvognen skal være forsynet med lift eller en rampe med sidebeskyttelse, hvis rampen er højere end 40 cm. Gulvet i bilen skal have gummibelægning eller lignende belægning med samme isolerende, støjdæmpende og skridsikre egenskaber. Der skal anvendes strøelse. Transport i container, der trækkes op på ladet, er ikke tilladt.

Ved transport af dyr inden for egen bedrift kan transporten foregå på andre vogntyper, som sikrer forsvarlig transport.

XI. Kontrolgebyr

Kontrolgebyr

Til dækning af udgifter i forbindelse med godkendelses- og kontrolbesøg opkræves der et kontrolgebyr. Kontrolgebyret opkræves også, selv om godkendelsesbesøget skulle resultere i, at besætningen ikke godkendes.

Der henvises til Dyrenes Beskyttelses hjemmeside (www.dyrenesbeskyttelse.dk) for størrelsen på det til enhver tid gældende kontrolgebyr.

XII. Slagtning

Krav til slagtning

Slagtning skal foregå så skånsomt som muligt, og altid med forudgående bedøvelse.

Alle dyr skal være født, opdrættet og slagtet i Danmark

Dyrene skal slagtes samme dag, de er leveret.

Alle dyr skal bedøves med penetrerende bolt pistol inden slagtning.

Dyr må kun føres til slagtning på autoriserede slagterier.

Ramme for egenkontrolprogram i produktion af får og lam omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Rammeegenkontrolprogrammet er en overordnet beskrivelse af egenkontrollen hos primærproducenten. Erklæringerne i bilag 2-3 eller tilsvarende dokumentation, der sikrer, at kravene i erklæringerne opfyldes, kan anvendes i egenkontrollen.

Ansvarlig for egenkontrollen er den driftsansvarlige.

Følgende dokumenter sikrer, at kravene i specifikationen "Mærkekrav – får og lam" er overholdt:

- Ajourført besætningsliste og staldblok
- Stambogsoplysninger
- Besætningsliste fra CHR
- Mark- og gødningsplaner
- Indlægs- og følgesedler for foderindkøb
- Staldotsigt med mål og arealer (indvendige mål)
- Dyrlægerapporter og journaler
- Tilbageholdelsessedler
- Fakturaer fra foderindkøb og dyrlæge
- Erklæringer (bilag 2-3) eller tilsvarende dokumentation

Dokumentationen opbevares i to år.

II. Oprindelse

Krav til race

Kontrolparameter:

Der skal indhentes stambogsoplysninger ved indkøb af avlsdyr, hvis sådanne foreligger.

Dokumentation:

Erklæring for indkøb af får og fakturaer. Stambogsoplysninger. Dokumentationen opbevares i to år.

Krav til opstaldning af dyr

Kontrolparameter:

Arealkrav til stalde og på marker skal overholdes.

Dokumentation:

Markplaner og oversigt over alle stalde og bokse med angivelse af mål og arealer samt logbog.

VII. Foder og vand

Krav til foderkvalitet

Kontrolparametre:

Foder kontrolleres ved daglig håndtering. Indlægs- og følgesedler kontrolleres ved modtagelse af foderleverancer.

Dokumentation:

Følgesedler, indlægssedler og fakturaer skal opbevares i to år.

VIII. Sygdoms- og sundhedskontrol

Krav til sygdoms- og sundhedskontrol

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler. Journalen skal til enhver tid opfylde kravene for en sundhedsrådgivningsaftale. Af journalen skal fremgå følgende:

- Det behandlede dyrs CKR-nr.
- Diagnose
- Navn og mængde af anvendt præparat
- Hvordan lægemidlet er indgivet
- Dato for tildeling (indledning og afslutning)
- Lovbefalet tilbageholdelsesfrist
- Hvem der har udført behandlingen

Kontrolparameter:

Brug af veterinærmedicin og tilbageholdelsestider registreres på enkeltdyrs-niveau.

Dokumentation:

Tilbageholdelsessedler, dyrlægeregninger, evt. sundhedsrådgivningsaftale og dyrlægerapporter, journal over anvendelse af veterinærmedicin. Dokumentationen opbevares i to år.

X. Transport

Krav til transport til slagteri

Kontrolparameter:

Dyr transporteres kun af transportører, der har underskrevet en transporterklæring.

Dokumentation:

Gyldig transporterklæring. Dokumentationen opbevares i hele gyldighedsperioden.

Bilag 1. Almindelige Betingelser for brug af fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Gældende fra: December 2017

De følgende vilkår (herefter benævnt "Almindelige Betingelser") gælder for enhver licens til brug af fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" meddelt af Dyrenes Beskyttelse i Danmark (CVR-nr. 21707414) (herefter benævnt "Dyrenes Beskyttelse").

Yderligere vilkår kan følge af vilkårene for en given primærproducents certificering eller de Specielle Betingelser for en Brandowner-licens (herefter samlet benævnt "Øvrige Betingelser"). I tilfælde af konflikt mellem de Almindelige Betingelser og de Øvrige Betingelser, gælder vilkårene ifølge de Øvrige Betingelser.

1. Mærkningsordningen "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

"Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er en frivillig mærkningsordning for bl.a. svine-, kalve-, okse-, får, lamme-, fjerkræ-, bison- og kronvildtkød, mælkebaserede fødevarer samt æg. Betingelserne for mærkning af givne fødevarer med "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er fastsat af Dyrenes Beskyttelse i de til enhver tid gældende specifikationer for henholdsvis bl.a. svin, kalve, kødkvæg, får og lam, slagtefjerkræ, bison og vildtlevende kronvildt, mælk samt æg (herefter benævnt "Specifikationer").

Deltagelse i mærkningsordningen giver på de af Dyrenes Beskyttelse fastsatte vilkår ret til mærkning af de givne fødevarer med fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" (herefter benævnt "Mærket"). Mærket er vist i figurmærkeudformning i bilag 1.1.

Dyrenes Beskyttelse er indehaver af alle rettigheder til Mærket, såvel i ordmærke- som i figurmærkeudformning. Mærket er registreret som dansk fællesmærke under registreringsnummer FR 2014 00013.

2. Ansøgning om licens

Primærproducenter (landmænd) henholdsvis andre virksomheder, herunder slagterier, mejerier, fødevareproducenter, ægpakkerier, fødevareimportører samt detailhandelsvirksomheder (detaillister), kan efter Dyrenes Beskyttelses modtagelse og skriftlige godkendelse af ansøgning herom opnå ikke-eksklusiv ret til at bruge Mærket.

Hvis Dyrenes Beskyttelse har udformet ansøgningsformularer, skal ansøgere benytte disse i forbindelse med ansøgningen om licens til brug af Mærket. Medmindre andet

fremgår af ansøgningen, skal en ansøgning om certificering fra en primærproducent anses for at udgøre en ansøgning om ret til brug af Mærket som primærproducent.

Dyrenes Beskyttelse forbeholder sig at afslå en ansøgning om ret til at bruge Mærket, herunder også selvom betingelserne for certificering eller andre betingelser ifølge en ansøgningsformular eller i øvrigt måtte være opfyldt.

Alle virksomheder, som har fået meddelt licens af Dyrenes Beskyttelse omfattet af disse Almindelige Betingelser, benævnes herefter "Licenstagere".

3. Licensens indhold

En licens til brug af Mærket giver Licenstagerne rettigheder som følger:

Primærproducenters ret til brug af Mærket som primærproducenter

- Primærproducenter certificeret af Dyrenes Beskyttelses kontrolorgan DB Kontrol har i certifikatets gyldighedsperiode ret til at mærke de af certificeringen omfattede fødevarer (emballagen), som den pågældende primærproducent selv har produceret, med Mærket.

Retten til at bruge Mærket gælder kun i forhold til fødevarer, som sælges (i) fra en gårdbutik eller tilsvarende drevet i den pågældende primærproducents navn og for dennes regning og beliggende på en ejendom i Danmark tilhørende den pågældende primærproducent eller (ii) ved stalddørssalg fra en ejendom tilhørende den pågældende primærproducent (sådanne varer herefter benævnt "Egenproducerede Varer"). Primærproducenten kan endvidere bruge Mærket i markedsføringsmateriale for Egenproducerede Varer. En primærproducent kan ikke overdrage sin ret til at bruge Mærket til et senere omsætningsled, og senere omsætningsled af fødevarer produceret af en given primærproducent har således kun ret til at bruge Mærket, såfremt de pågældende senere omsætningsled har fået meddelt en Brandowner-licens (som defineret nedenfor) af Dyrenes Beskyttelse.

Andre virksomheder og primærproducenters ret til brug af Mærket som Brandowners

- Enhver anden virksomhed, herunder slagterier, mejerier, fødevarerproducenter, ægpakkerier fødevarerimportører samt detailhandelsvirksomheder (detaillister), kan kun anvende Mærket, såfremt den pågældende virksomhed har fået meddelt en Brandowner-licens (varemærkejerlicens) af Dyrenes Beskyttelse (herefter benævnt "Brandowner-licens"). En certificeret primærproducent skal også have meddelt en Brandowner-licens, såfremt den pågældende ønsker at anvende Mærket på fødevarer (emballage), som den pågældende sælger på anden vis end ved salg fra gårdbutik eller tilsvarende eller ved stalddørssalg omfattet af be-

stemmelsen umiddelbart oven for, herunder ved salg over internettet eller ved levering af fødevarer (emballerede) mærket med Mærket til detailister m.v.

En Brandowner-licens giver licenstagere ret til at mærke fødevarer (emballagen), hvor den anvendte råvare udelukkende kommer fra primærproducenter, som er certificeret af Dyrenes Beskyttelses kontrolorgan DB Kontrol (sådanne varer herefter benævnt "Certificerede Varer"). Virksomheden kan endvidere bruge Mærket i markedsføringsmateriale for Certificerede Varer.

Udover, hvad der udtrykkeligt fremgår af de Almindelige Betingelser og/eller de Øvrige Betingelser, opnår Licenstagere ingen ret til at bruge Mærket eller rettigheder til Mærket i øvrigt. Licenstagere må således ikke bruge Mærket på andre måder end udtrykkeligt tilladt i henhold til de Almindelige Betingelser og/eller de Øvrige Betingelser.

En Licenstagere må ikke bruge Mærket uden for Danmark, og en Licenstagere må ikke lade Mærket registrere som varemærke eller søge tilsvarende retsbeskyttelse uden for Danmark. Forudsat at de for brugen af Mærket gældende regler overholdes, er intet i disse Almindelige Betingelser til hinder for salg over internettet af fødevarer mærket med Mærket og/eller for passivt salg af fødevarer mærket med Mærket. Licenstagere anerkender, at Dyrenes Beskyttelse er og skal være indehaver af alle rettigheder til Mærket.

Der skal ikke tilkomme Licenstagere ret til at påtale krænkelser af rettighederne til Mærket, men Licenstagere skal uden ugrundet ophold skriftligt give Dyrenes Beskyttelse meddelelse herom, såfremt de får kendskab til tredjemands uberettigede brug af Mærket.

4. Brug af Mærket

Licenstagere skal altid bruge Mærket i overensstemmelse med de i de Almindelige Betingelser og de Øvrige Betingelser til enhver tid gældende vilkår.

Licenstageres brug af Mærket skal endvidere altid ske i overensstemmelse med de krav, som følger af den til enhver tid gældende designmanual for Mærket (herefter benævnt "Designmanualen"). Der er i Designmanualen blandt andet fastlagt krav til udformningen af Mærket, farvevalg, størrelse og placering på emballage.

Emballager og markedsføringsmaterialer, hvor Mærket bruges, skal godkendes skriftligt af Dyrenes Beskyttelse før tryk, digital udgivelse etc.

Dyrenes Beskyttelse kan herudover fastlægge særlige krav til brug af Mærket som vilkår for en given licens.

NB! Mærke samt Designmanual kan rekvireres hos Dyrenes Beskyttelse.

Der må ikke i markedsføring eller på anden måde, herunder i varedeklARATIONER, gives indtryk af, at Dyrenes Beskyttelse hæfter for en garantiforpligtelse, som følger af garantierklæringer eller lignende vedrørende varer mærket med Mærket.

Licenstagere skal sørge for, og er over for Dyrenes Beskyttelse ansvarlig for, at enhver brug af Mærket sker i overensstemmelse med eventuelle lovgivningsmæssige eller øvrige regulatoriske krav.

5. Opsigelse af licens

Begge parter kan til enhver tid frit opsig en Licenstagers licens til at bruge Mærket med mindst 3 måneders varsel til den første i en kalendermåned.

6. Væsentlig misligholdelse og bod

Ved en Licenstagers væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket, kan Dyrenes Beskyttelse hæve licensaftalen i forhold til den pågældende Licenstag med øjeblikkelig virkning.

Uanset, om Dyrenes Beskyttelse hæver licensaftalen, er en Licenstag altid erstatningsansvarlig over for Dyrenes Beskyttelse for tab, som er en følge af Licenstagernes væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket.

I tilfælde af en Licenstagers væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket, som fortsætter efter at Dyrenes Beskyttelse har meddelt den pågældende Licenstag et skriftligt påbud om at rette for sig, kan Dyrenes Beskyttelse pålægge den pågældende Licenstag en konventionalbod stor DKK 50.000 pr. misligholdelse. I tilfælde af en fortsat misligholdelse betales konventionalbod stor DKK 50.000 pr. påbegyndt uge. Dyrenes Beskyttelse kan kræve erstatning for ethvert tab, som er en følge af den pågældende væsentlige misligholdelse, hvis og i den udstrækning tabet overstiger den samlede konventionalbod. Hvis konventionalbod ikke gyldigt kan opkræves, kan Dyrenes Beskyttelse kræve erstatning for det fulde tab.

Betaling af konventionalbod berettiger ikke til at fortsætte den retsstridige adfærd.

Det følgende er altid væsentlig misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket:

- Brug af Mærket i strid med kravene i Designmanualen.
- Brug af Mærket på eller i forbindelse med varer, som ikke er fremstillet i overensstemmelse med Specifikationen, eller som i øvrigt ikke er omfattet af licensen.

- Brug af Mærket i markedsføringsøjemed på en måde, der kan være vildledende.
- Væsentlig forsinkelse med indrapportering af salgsvolumen eller andre indrapporteringspligtige værdier og/eller med betaling til Dyrenes Beskyttelse af eventuelt vederlag for brug af Mærket.
- Enhver anden overtrædelse af de Almindelige Betingelser, de Øvrige Betingelser og/eller andre nugældende eller senere af Dyrenes Beskyttelse fastlagte regler for brug af Mærket.

7. Licensens ophør af andre grunde end opsigelse eller væsentlig misligholdelse

En Licenstagers rekonstruktionsbehandling, konkurs, gældssanering, likvidation, forretningsoverdragelse eller lignende skal øjeblikkeligt skriftligt meddeles Dyrenes Beskyttelse. I tilfælde af en af de førnævnte omstændigheders indtræden er Dyrenes Beskyttelse berettiget til med øjeblikkelig virkning at opsiges Licenstagers licens.

Ved forretningsoverdragelse skal også forstås overdragelse af den bestemmende indflydelse i et aktie- eller anpartsselskab eller en anden form for juridisk person.

8. Konsekvenser af licensens ophør

Ved licensens ophør skal Licenstagere omgående og af egen drift standse enhver brug af Mærket, herunder i reklame- og tryksager og på internettet eller i forbindelse med Markedsføringsaktiviteter, der indeholder Mærket eller refererer til det.

Ved licensens ophør skal Mærket endvidere omgående fjernes fra emballage m.v., og ingen vare må i det hele taget sælges under brug af Mærket efter licensens ophør.

9. Ansvarsfraskrivelse og skadesløsholdelsesforpligtelse

Mærket licenseres på "as is"-basis.

Dyrenes Beskyttelse fraskriver sig ethvert ansvar overfor Licenstagere, som måtte udspringe af eller have forbindelse til aftalen om Licenstagers brug af Mærket. Ansvarsfraskrivelsen omfatter, men er ikke begrænset til, ansvar for tab, som måtte være en følge af, at Licenstagere ikke kan bruge Mærket som forudsat, samt ansvar for alt andet direkte og indirekte tab, herunder drifts- og omsætningstab.

En Licenstagere skal straks efter påkrav skadesløsholde Dyrenes Beskyttelse for ethvert krav fra tredjemand, herunder produktansvarskrav, og for Dyrenes Beskyttelses sags-

omkostninger m.v., som på nogen måde, direkte eller indirekte, måtte være en følge af eller have forbindelse med Licenstagernes brug af Mærket.

10. Overdragelse

Licenstagere kan ikke overdrage, herunder ved sublicens, rettigheder eller forpligtelser uden Dyrenes Beskyttelses forudgående skriftlige godkendelse.

Dyrenes Beskyttelse kan frit overdrage sine rettigheder og/eller forpligtelser.

11. Lovvalg og værneting

Enhver aftale omfattet af disse Almindelige Betingelser er underkastet dansk ret, idet der skal bortses fra dansk rets internationalprivatretnlige regler, som måtte føre til et andet resultat.

Enhver tvist mellem Dyrenes Beskyttelse og en licenseret bruger af Mærket, som udspringer af eller vedrører parternes aftale vedrørende brugen af Mærket, som ikke kan bilægges ved forhandling, skal indbringes for Sø- og Handelsretten. Hvis Sø- og Handelsretten afviser sagen, skal den indbringes for Københavns Byret.

12. Ændringer

Nærværende Almindelige Betingelser, de Øvrige Betingelser og/eller Designmanualen kan af Dyrenes Beskyttelse til enhver tid ændres. Væsentlige ændringer skal varsles med mindst 3 måneders varsel til den første i en kalendermåned.

Ændringer skal af Dyrenes Beskyttelse meddeles skriftligt til den adresse, som er angivet som Licenstagers adresse i en ansøgning om licens.

Bilag 1.1

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**



Bilag 2. Leveringserklæring til slagteri – får og lam

vedrørende levering af får og lam til slagtning omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". (Erklæringen skal ledsage dyrene under transport til slagteriet og afleveres til modtagekontrollen på slagteriet).

Leverandør: Navn: _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandør nummer: _____

Slagteri/distributør:

Navn: _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____

Er besætningen under offentligt tilsyn for salmonella (sæt kryds): Nej _____ Ja _____

Undertegnede erklærer hermed, at får og lam med følgende identifikationsnumre:

Identifikation		Identifikation		Identifikation	

er leveret fra min besætning den (dato) _____ kl. _____

Dato

Underskrift, Sælger

Denne erklæring skal ledsage dyrene under transport til slagteriet og afleveres til modtagekontrollen. Erklæringen skal opbevares i mindst 2 år.

Forbeholdt slagteriets modtagekontrol:

Afleveringstidspunkt kl. _____ Transporttid _____ Vognens reg. nr. _____

Er der brugt savsmuld efter gældende forskrifter _____ Vognlads reg. nr. _____

Undertegnede kvitterer hermed for kontrol af ovenstående

Dato: _____

Underskrift

Bilag 3. Transporterklæring

Transport af dyr til slagteri omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Erklæringen omfatter dyr, der transporteres fra:

Navn (producent): _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandørnummer: _____

Undertegnede transportansvarlige erklærer hermed, at dyr fra ovennævnte producent vil blive transporteret under overholdelse af følgende krav:

1. Transportvej og transporttid

- a. Dyr transporteres direkte fra producent til slagteri uden aflæsning undervejs
- b. Transporttiden overstiger ikke otte timer. Såfremt der ikke findes slagtefaciliteter for dyr som kan nås inden for 8 timer (f.eks. fra Bornholm), kan længere transporttid dog tillades, såfremt disse bringes til nærmeste godkendte slagtefacilitet

2. Håndtering

- a. Dyrene skal transporteres løse (dvs. ikke bundne)
- b. Der anvendes ikke elektriske drivstokke

3. Transportvognen

- a. Der anvendes et godkendt køretøj, hvor gulvet er skridsikkert
- b. Dyr transporteres ikke i containere

Navn (transportansvarlig): _____

Adresse: _____

Undertegnede transportansvarlige indestår for, at ovenstående krav overholdes ved transport af dyr til slagtning omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" fra ovenstående producent.

Dato

Underskrift, Transportansvarlig

Denne erklæring er gyldig i 5 år, opbevares i gyldighedsperioden af producenten og vises på forlangende til DB Kontrol. Den transportansvarlige opbevarer en kopi af erklæringen.